

Трагічний сеанс

Юрій Мулик-Луцик

– Кожен з вас може обстоювати свою думку. А що торкається процесу зіновіївців у Ленінграді, то тверджу за припущенням Троцького, що Сталін-Джугашвілі мав до діла з загартованими бойовиками з групи так званих старих революціонерів... Таке медіум менш податне на дію гіпнозу, ніж, скажемо, жінка, або навіть птаха, чи звірятко.

– Згода, пане професоре! – відповів молодий асистент гінекологічної клініки, який своє заперечення конче починав "згодою", немов боець, який перед двобоєм подає противникові руку на привіт. – Згода! Підписуюся руками й ногами. Одначе не треба випускати з уваги одного факту. А саме: лікарі віддали на послуги ГПУ незнаний досі препарат, ін'єкція якого ослаблює пацієнтові волю.

– Перепрошую, пане докторе! Ви помиляєтеся, – відповів своєю традиційною формулою професор, немов читав акт старовинного шаблянового присуду. Зрештою, навіть вислів згоди професор починав запереченням. – Ви помиляєтеся. Хоч би навіть і справді зайшов цей факт. Хоч би навіть виявилось, що гіпнотизери були освітлені зеленим світлом у темній тюрмі і без упину повторювали в'язням їх мниму вину, аж поки в них не вмовили. *Gutta cavat lapidem*. Староримська правда. Мені розходиться про силу сугестії, як таку. Бачите, людина таїть у собі великі сили. Надприродні сили. І ціле щастя, що вона, злочинна у більшості людина, про них не знає. Коли б конокрад Распутін був свідомий своєї сугеруючої сили, напевно, поповнив би сто разів більша садистичних актів, і ще за життя, а не *in extremis*, як це сталося, був би канонізований. Зрештою, ще в давньому Єгипті злочинці використовували силу сугестії для негідних затій, використовуючи загіпнотизованих третіх осіб, як знаряддя. Одначе Творець послав людям її на пожиток, як і все те, чим ми зловживаємо. Ніщо не є створене на шкоду людям. Наприклад, на віденській клініці зробили експеримент із впорскуванням гадючої їди. І виявилось, що вона лікує нежить. Подібно людей лікується сугестією від шкідливих, а часто навіть убивчих гонів та схильностей, що переходять міру.

Маю на увазі самосугестію, що кермує всім нашим внутрішнім життям і на послугах якої перебуває фізичний організм людини. Дозвольте мені це твердження ілюструвати прикладами. Я бачив каліку від уродження, який відкинув палки і пішов собі свobodно. Знаємо жінок стигматичних, які, подібно як Марія Магдалина, переживають Христові муки й мають п'ять ран. Потім: совість, страх, любов, відвага, самолюбство, радість, летарг'. Я знав жінку, якій приснилося, що вона злетіла зі скали в Альпах. Прокинувшись, побачила, що впала з ліжка, але мала поламані кости. Віра в уроєні заслуги та здогадну власну негідність, параноя, меґальоманія, клептоманія та всі иньші роди манії, здоровля й недуга – це все самосугестія. Цікавить мене вершок, так би мовити, омега того явища. А саме: смерть. Знаю одну людину, досить серйозну та зрівноважену, яка приобіцяла мені, що на власне бажання вмере. Я сам визначив час:

завтра, десята вечора. Сеанс триватиме рівно п'ятнадцять хвилин. Такий між нами заклад.

- А чи вільно бути присутніми особам третім?

- Розуміється. Це я собі заздалегідь застеріг. Таким робом матиму рівночасно свідків.

- А коли він виграє заклад? Як небіжчик, не матиме змоги допом'янутися.

- Навпаки, панове. Між нами була списана нотаріяльна умова. Бачите, він задовжився клініці на поважну суму грошей. Коли не мав можливості заплатити, кредит перебрала на себе прозекторія. Якщо він не вирівняє їй до кінця життя належності з відсотками, то тіло його переходить законно на власність прозекторії. Отже, по його смерті, себто, коли він виграє заклад, я ліквідую всі його грошові зобов'язання та понесу всі кошти похорону.

- Але припустім, що зайшло таке: він передчуває день своєї смерті. Моя прабабуня докладно провістила годину свого кінця. Тільки очікувала з війська мого батька. "Він йде... Я чую його кроки. Коб не спізнився. Мені залишилося тільки дві години жити..." - такими були її слова.

- Я це передбачив, мій пане. Термін сеансу я сам довільно призначав кількаразово й знову пересував. Одначе в мого контрагента не було ані тіні спротиву. На все годиться... Отже, будьте ласкаві завтра прийти своєчасно. Десята вечора пункт.

В десятій вечора в професоровому салоні опущені штори щільно позаслонювали вікна. Панував півсумерк. Гості були в комплеті. Тиша. По підлозі застугоніли важкі, наче кавалерійські, кроки. Високий, тонкий тип, якого лице трудно було розпізнати, опустився мовчки у фотель. Професор натиснув у стіні ґудзик, і в кутку яскраво щось заблищало. Високий тип сказав якимсь підземним голосом:

- Прошу повиймати годинники!

Сам закам'яніло й непорушно дивився у той блиск. Його очі дивно фосфоризували.

- Досить, пане! Прошу вставати! Минуло шістнадцять хвилин! - крикнув асистент гінекологічної клініки. Він тепер скидався на переляканого жида, що самітний у лісі ніччю хоче собі додати вереском відваги.

- Тсс... Ще хвильку... - шепнув професор.

- Досить комедії!

Він шарпнув типа у фотелі й сикнув, наче його вжалило. Фосфоризуючі очі незнайомого погасли. Це вже був труп.

Другого дня секція тіла виказала, що чернець-розстрига Гермоген помер на розрив серця.

Примітки